

Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek
ADVIES nr. 25-01

Betreft: Bevolkingsonderzoek naar Chlamydia en Gonorroe via soa zelfafnametesten bij jongeren in Vlaanderen – Christelijke Mutualiteit Vlaanderen.

Inleiding

Voor bevolkingsonderzoek op initiatief of voorstel van derden, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende bevolkingsonderzoek in het kader van ziektepreventie¹ (verder het besluit over bevolkingsonderzoek te noemen), is een toestemming van de Vlaamse minister bevoegd voor Volksgezondheid vereist. De minister baseert zich bij de beslissing over die toestemming op een advies van de Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek.

Initiatieven of voorstellen worden in twee fasen beoordeeld door de werkgroep Bevolkingsonderzoek:

- (1) in een eerste stap wordt nagegaan of het voorstel bevolkingsonderzoek betreft - en dus onder het toepassingsgebied van het besluit over bevolkingsonderzoek valt;
- (2) in een tweede fase wordt nagegaan in hoeverre het voorstel of het initiatief aan de (kwaliteits)criteria voor bevolkingsonderzoek (vermeld in het besluit over bevolkingsonderzoek) voldoet.

Als in de eerste stap blijkt dat het initiatief geen bevolkingsonderzoek is, is beoordeling door de werkgroep Bevolkingsonderzoek aan de hand van de criteria niet nodig.

Procedure adviesverlening

De procedure om tot een geldig advies te komen is beschreven in het besluit over bevolkingsonderzoek en het huishoudelijk reglement van de werkgroep.

Situering en adviesvraag

De Christelijke Mutualiteit Vlaanderen vraagt de werkgroep advies over een bevolkingsonderzoek naar Chlamydia en Gonorroe via soa zelfafnametesten, waarvoor de Christelijke Mutualiteit Vlaanderen via online communicatie (website: [Deal: safety first met de soa-test van testalize.me | Jongeren](https://www.testalize.me/jongeren)) een korting aanbiedt. De soa zelfafnametesten worden voorzien door het Nederlandse bedrijf 'Testalize.me'. Ondanks dat de gehele Vlaamse bevolking deze kortingscode kan aanvragen – ook als je geen lid bent van de Christelijke Mutualiteit – betreft de doelgroep 'jongeren' in Vlaanderen. In 2023 legde de Christelijke Mutualiteit Vlaanderen vier concrete thema's vast waarop ze jongeren tussen 16 – 25 jaar wil servicen. Een van deze thema's is 'seks en relaties'. Het aanbieden van soa zelfafnametesten is één van de facetten binnen dit thema.

¹ [Besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 betreffende bevolkingsonderzoek in het kader van ziektepreventie - Zorg en Gezondheid \(zorg-en-gezondheid.be\)](#)

Nadat een soa zelfafnametest via de website van de Christelijke Mutualiteit Vlaanderen bij het bedrijf Testalize.me is aangevraagd, ontvangt de aanvrager de test thuis (de testen worden lucht – en waterdicht verpakt en de verpakking is goedgekeurd door het Belgische verpakkingsinstituut). Na de afname wordt het staal naar een laboratorium in Eindhoven opgestuurd waar de analyse plaatsvindt (PCR test). Dit laboratorium is ISO-15189 geaccrediteerd. Tevens zijn alle producten van Testalize.me compliant aan de eisen van de IVD Regulation 2017/746 en CE-gecertificeerd. De sensitiviteit en specificiteit voor de zelfafnametest voor Chlamydia > 95% en voor Gonorrhie > 97%.

Bij het ontwikkelen en opzetten van dit bevolkingsonderzoek heeft de Christelijke Mutualiteit Vlaanderen Sensoa en het Tropisch Instituut voor Geneeskunde betrokken. Daarnaast is ook Domus Medica geconsulteerd. Al deze organisaties hebben positief geadviseerd over het voorliggende bevolkingsonderzoek. Er is gekozen voor de soa's Chlamydia en Gonorrhie omdat deze het meest voorkomend zijn bij jongeren. Testen op andere soa's is vaak onnodig en kostbaar.

Dit bevolkingsonderzoek werd toegelicht door een stafmedewerker van de Christelijke Mutualiteit Vlaanderen en vervolgens besproken op de vergadering van de Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek van 16 januari 2025.

Advies

De werkgroep oordeelt dat het beoogde bevolkingsonderzoek naar Chlamydia en Gonorrhie via soa zelfafnametesten bij jongeren in Vlaanderen voldoet aan de kenmerken vermeld in artikel 2, tweede lid, 1°, 2°, 3° en 4° van het besluit over bevolkingsonderzoek. Dit betekent dat dit bevolkingsonderzoek onder het toepassingsgebied van het besluit over bevolkingsonderzoek valt en er toestemming van de minister vereist is. Bij de promotie, organisatie en financiering (cf. de aangeboden korting) is namelijk een voorziening betrokken die door de Vlaamse Gemeenschap erkend en gesubsidieerd is (nl. de landsbond Christelijke Mutualiteit).

Met betrekking tot de (kwaliteits)criteria van het besluit over bevolkingsonderzoek is de werkgroep van mening dat het voorgestelde bevolkingsonderzoek een waardevolle bijdrage kan leveren in de preventie van soa's onder jongeren. De betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en gevoeligheid van de aangeboden zelfafnametesten is hoog. Tevens wordt op deze manier jongeren / burgers die onveilig seksueel contact hebben gehad, geen symptomen vertonen en schaamte hebben om een (huis)arts naar de keuze te bezoeken toch aangemoedigd om een soa test te doen.

De werkgroep adviseert dan ook **gunstig**, mits naleving van **volgende voorwaarden**:

1. Er moet duidelijk gecommuniceerd worden dat symptomatische patiënten getest en behandeld dienen te worden via het curatieve circuit. Dit dient expliciet en zichtbaar vermeld te worden op de webpagina '[Deal: safety first met de soa-test van testalize.me | Jongeren](#)';
2. Er moet duidelijk gecommuniceerd worden wat het beste moment is om de soa zelfafnametest af te nemen. Hierbij dient vermeld te worden wat de tijdspanne moet zijn tussen het onveilige seksuele contact en de afname van de soa zelfafnametest. Deze informatie moet duidelijk vermeld worden op de webpagina '[Deal: safety first met de soa-test van testalize.me | Jongeren](#)';
3. Het klassiek test – en behandelcircuit moet duidelijk vermeld en beschreven worden op de webpagina '[Deal: safety first met de soa-test van testalize.me | Jongeren](#)'. Hierbij dient ook vermeld te worden dat het ondergaan van een soa test bij de huisarts goedkoper is dan het ondergaan en bestellen van een soa zelfafnametest via de korting die geboden wordt door de Christelijke Mutualiteit Vlaanderen;
4. De rol van de huisarts, de noodzaak van het contact opnemen met een (huis)arts na keuze na een positieve testuitslag en het ondergaan van een passende behandeling, moet duidelijk beschreven worden op de webpagina '[Deal: safety first met de soa-test van testalize.me | Jongeren](#)';

5. Een vraag moet ingebouwd worden in de testwijzer van 'Testalize.me' betreffende symptomatische patiënten en het feit dat symptomatische patiënten het curatieve circuit dienen te volgen.

DocuSigned by:
Bettina Blaumeiser
9E0B7B5D0FF6492... 3-2-2025

Prof. Dr. Bettina Blaumeiser,
Voorzitter Vlaamse werkgroep Bevolkingsonderzoek